

FAMILIA.

BUDA-PESTA

9 Noemvre st. v.
21 Noemvre st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.

Redactiunea: strad'a arbo-
relui verde nr. 12.

Nr. 85.

ANULU XIV.
1878.

Pretulu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$ de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Români'a 2 galbeni.

Créng'a de mirta.

Luatu-am dintr'o óla
De flori o crénga mica
De mirta, si c'unu gându
Am pus'o 'ntr'o ulcica.

Si vedu dela o vreme,
Cà créng'a vestezesce,
Si-unu echo tristu îmi pare
C'audu : „Nu me iubescel“

Si dela-o vreme iérasil
Crenguti'a înverdiesce,
Si inim'a-mi tresare
De-unu doru ce 'ntineresce.

Si astadi în feréstá
Vedu mirt'a înverdindu,
Si-adesu cautându la dèns'a
Îmi amintescu de-unu gându.

Elena Popescu.

Maritata si totusi fara barbatu.

— Romanu americanu, de Mrs. May Agnes Fleming. —
(Urmare.)

Elu se apropià de ea nesiguru. Cugetulu, cum-
ca Polly l'a esilatu pe insula, cá pedépsa pentru tra-
darea sa, se accelará totù mai multu în elu, si totusi
nu cutezá a o înfruntá, càci ea erá atátu de graçiosá,
nespusu de farmecátore.

— Cum 'e, Mr. Fane? — rise ea, — cum ti-a
succesu excursiunea? Nu te-a sfortiatu vélisirea? Asiá
dara cà e fórte frumósá insul'a lilielor?

Ce i-a pasátu ei cà elu va sci acum cine la con-
damnatu, ce rudeniá a fost elu cu ea, ce ea cu elu? —
„unu modelu pitorescu.“

— Dta, Miss Mason, scéi bine, cà eu nu sciú
nici vélisil, nici nótá, deci n'am ce sè-ti spunu, ce am
suféritu. Póte cà ne compatimei, de ni-ai fi vediutu
fatal'a positiúne.

— Eu nu compatimescu pe nimenea, pe carele
îlu lovesce o pedépsa drépta. Alcum dta, Mr. Fane,
poti multúmí sortii, pentru cà ti-a invinsu norocós'a
ocasiune a face damei dtale nişte servíþie cava-
leresci.

— Dela Don Quixote nu facu servíþie cava-
leresci, cu atátu mai puçinu, când frumseti'a acelei
dame nu te póte insufletí.

— Nu credi dta, cà sub óre-cari împregiurári

curéndu ti se va urí de amóre si liliil si vei cautá cu
doru de pânea esistintiei de tóte dílele?

— Nici odata lângá dta, Polly.

— Vorbesci absurditate, Mr. Fane; dar te sfa-
tuiescu sè inveti a vélisil, nainte de ce ai mei între-
prinde o excursiune luntriti'a.

— Voiu învetiá tóte, ce numai voiesci.

Façi'a lui ardea, ochii lui schinteiau. Erá în sé-
r'a acésta ceva în fiint'i'a ei, ce pe elu de díece ori mai
multu îlu farmecá.

— Eu voiu întrebuintiá timpul spre altu-ceva
mai bunu, Mr. Fane; întru în unu institutu.

— În unu institutu!

— De asiú fi dísu : eu mergu în „Newgate“, nu
ai fi mai suprinsu. Da, da, asiá e; eu mergu pe doi
séu trei ani la Brompton.

— Doi, trei ani.

Ralf Fane erá uimitu. Elu nici odata nu ar fi
pututu crede, cà ea va fi în stare sè între în unu in-
stitutu; elu cugetá cà relatiunile ei de acum sùnt de
alta natura si elu ísi va petrece lângá ea tóta vér'a.
Firesce odata trebuiá sè se finésca, si elu sè parasésca
Priory; înse între elu si acea fine zaceau în negura
auria multe dile bune si fericite. Si acum ea se duce;
elu simtí acuma cà o iubesc si cà dupa sute de amo-
ruri îlu cuprinse o simtire seriósá.

Elu gelfedí. Statur'a, privirea si vocea lui mo-
mentanu se schimbara. Polly îlu priví cu uimire si
placere.

— Da, da, — repetí ea, — eu plecu peste câte-
va díle, si e si fórte consultu. Unu modelu pitorescu
póte dobândí multu déca va invetiá gramatica. Te
rogu sè-mi tramiti diurnalulu „Morning Post“, când
vei duce la altariu pe Miss Hauton, presupunédu cà
pâna atunci nu me vei uitá.

— Eu nici odata nu te voiú uitá.

Ralf vorbí adevérule. Elu nu a uitatu nici oda-
ta. Si dupa ani ísi aduse elu aminte de acele óre.

— Pe mine sè nu me uiti? — repetí ea cu su-
risu amaru; — eu credu, cà aducerea aminte de mo-
delulu pitorescu cu perulu auríu si ochi farmecatori
pe dta si Miss Hauton ve va face obiectu de petre-
cere unu timpu lungu. Te rogu nu te superá Mr. Fa-
ne, cine va si tiné perorári unei tierane? Numai acea
ce spui Diane este parerea ânimei dtale.

Ea ísi aduse aminte de cuvintele lui proprie si
le repetí cu enfasa.

Elu o prinse de mâna.

— Am sciutu cà dta ai fost; nu pricepi înse
dta, cà în societate se spunu astfel de complimente
góle, cà sè scia damele, ce se créda din ele. Íti juru,
cà nu me interesedíu pentru Miss Hauton.

— Sciú, — respunse ea rece si superba, si cau-

tá sè-si traga mân'a dela elu, — înse totusi o vei luá de soția. Lasa-me, din casa ne póte vedé cineva.

— Ce-mi pasa de m'ar vedé tóta lumea, — dîse elu mai asiá dicéndu rapitu de pasiunea momentului.

— Du-te de aci, Mr. Fane, càile nóstre sînt divergiate si îndepartate. Eu sîm o tierana prósta, nu înse atátu de nepriceputa, cá sè fiu orbita de cuvintele dtale. Adio acum pentru totu-de-una!

— Ce cuvêntu aspru, Polly!

— E numai raționalu, Mr. Fane. Lasa-me odata; cauta cò ti-a cadiutu ceva din pusunariu!

Erá unu etui micu de pele. Elu îlu redicà, îlu deschise si unu ânelu de diamantu luciá într'ânsulu. În acelu momentu acela luá pe degetulu Pollyei.

Elu sarutà cu pasiune mân'a fetitiei, — prim'a si ultim'a óra.

— Pórta-lu, Polly, eu te iubescu!

Astfel e constanti'a barbatilor! Nainte de 14 dîle elu a procuratu ânelulu pentru Diana Hautton, nainte de o óra l'a primitu, si acum acela decorá mân'a Pollyei Mason.

Ddiu scie, ce ar mai fi dîsu elu càtra Polly, de cumva nu s'ar fi ivitu la timpu Rosanna. Ea în acelu casu póte cá deviniá soția lui Ralf Fane, si acést'a naratiune nu s'ar fi scrisu nici odata.

Rosanna chiamá pe Polly la theia, nu invitá înse pe acelu domnu elegantu, pe carele ea îlu priviá cu o maniera întunecósa.

Polly erá petita! Polly, care abiá si-a adormitu în cântece papusi'a.

Mr. Fane se recomandà si se duse. Fetiti'a nu putea sè-si redice ochii. Façi'a-i ardea si ânim'a-i batea repede. Ea îsi ascunse mân'a, cá sè nu-i véda ânelulu si urmá Rosannei.

Pe trepte întimpinà pe Ulrich, carele o recercà seriosu sè vina dupa dînsulu în chil'a sa.

— Eu n'asiu favorí atentîunea acestui tineru, — începù elu; — dînsul nu e ce se pare a fi. Încrede-te în mine, Polly, elu e unu amagitoriu, de si tatalu seu a fost unu croitoru onestu.

— Unu croitoru!

— Da, unu croitoru; eu am cumperatu de multe ori dela elu vestminte, si mi-aducu aminte de Ralf Fane, când erá învetiacelu. Elu nu me mai cunósce, si nici nu am voia sè me mai cunósca. Da, elu e fiulu unui croitoru, si eu cugetu, cá numai acea a mai ramasu în elu onestu.

Erá unu ce fòrte neîndatinatu, cá Ulrich sè vorbésca reu despre ver cine; temerea lui înse, cá artistulu va amagi pe Polly, îlu torturá fòrte.

— Elu e unu amagitoru, fic'a mea, si are de cugetu sè se casatorésca cu Miss Hautton. Ea e avuta si nobila, si elu e unu aventurieru frumosu cu o faciá seducatóre. Ie-te în séma, Polly!

— Mai ai ceva sè-mi spuni? — întrebà Polly cu supunere.

Ea simtí instinctivu, cá Ulrich avea dreptu; când înse privi la ânelu, o cuprinse totusi unu floru, aducéndu-si aminte de cuvintele lui dulci: „Eu te iubescu!”

Între aceste Ralf Fane mergea càtra castelu si observà deja pe cale, cá a fost unu nebunu. Pentru o larfa frumósa si-a datu tóte sperantiele si prospectele vietii sale. Ce-i si folosiá frumseti'a nevastei sale? Dóra cá sè-i agonisésca ce-i trebuia lui pentru viétia?

Oh, nebuniá! Cum îlu putú cuprinde si rapí cu sine? Elu nu a rugatu pe Polly Mason, sè-i fia soția.

Când intrá în parcu, se întâlni cu Miss Hautton. Elu se apropia de ea, si ea i impartasi cá are sè caletorésca.

— Montalien Priory e forte monotona, — continuà ea, — si duces'a Clanroland m'a invitatú sè calatorescu cu ea în Itali'a.

Acést'a dama înalta avea unu nepotu seracitu, carele deja în anulu trecutú a petítu mân'a Dianei. Se înttelege, cá si elu avea sè mérga împreuna cu ele în Itali'a.

Ochi vineti, tineretie si frumsetie sînt forte acceptabili, déca sînt decorati cu juvaere. Sub espusele împregiurari înse Fane nu se putea hotari, sè-si ieie de soția pe Miss Mason, sè se asiedie cá pictoru în unu orasielu si estinti'a sa splendida sè si-o strafomedie în unu tata de familia miseru si plinu de grigi. Elu erá silitu sè-si ieie de soția o femeia avuta.

Nici n'a esprimatú bine Miss Hautton acelu cuvêntu, când elu o si petí.

Dîu'a disparù, si Diana totu síedea cu confidentulu ei în coridoru.

Elu erá rece si palidu, si acelu ceva în peptulu seu, ce seversiea functiunea de ânima, erá greu în elu cá o pétra, elu înse apucà mân'a Dianei si o sarutá.

Buzele lui erau atátu de reci, încátu ea îlu privi uimita. Dar iritatiunea sa erá naturala, elu o iubiá si s'a temutu, cá o va perde.

Ei intrara în casa la olalta. Pe buzele Dianei jucá unu surisu îndestulitoru; ea îlu iubiá, si elu erá unu barbatu frumosu.

Nici unu ânelu nu decorá mân'a miresei, acestui reu înse trebue curéndu ajutatú, — cugetà Mr. Fane.

O fintia tinera îndepartata cam de jumetate de óra de aci, statea privindu cu placere copilarésca reflexiunea lucórei ânelului de diamantu pe degetulu ei.

Si în ochii ei luciá lumin'a fericirii, pe buzele ei jucá unu surisu fericite, de si dîu'a trecea si ceriulu se întunecà si erá negru.

Capitululu VII.

Robert Hawksley îsi tine cuvêntulu.

Trei dile dupa acea Polly Mason síedea la feréstá si privia mahnita pe strad'a desiértata.

Erá o dî ploioása din acea primavéra, si plói'a încetase, dara orizontulu totu erá înca norosu si stradele tinóse.

Vêntulu se vaierá printre arbori — totulu se parea nespusu neconsolabilu.

Împregiuràrile familiare din casa armoniau cu timpulu de afara, Ulrich s'a certatu cu directorulu de teatru, si Ralf Fane n'a venitu mai multu.

Sînt timpuri în viétia, când tóte mergu pe dosu, sînt dile moróse în tóta privinti'a, cá si când nu ar mai esiste bucuria pe pamêntu si sperantia în ceriu.

Ralf n'a mai venitu de atunci. Pe Polly o preocupá cugetulu, când statea la feréstá si priviá pe strad'a desiértata.

— Astadi va veri elu, — cugetà ea înca de deminéti'a acelei dile; elu i-a datu ânelulu si faci'a ei

lumină în fericire și bucuria, încât Ulrich și Rosanna o priviau uimiți superându-se, că bucuria, de a intra în un institutu putea condiționă o astfel de înfluență.

Ea așteptă cu nerabdare totă dîu'a, și în cealaltă, și elu nu veni.

Ce va se dica acést'a ?

În ori care altu timpu ar fi cercetatu pe Alice Warren și ar fi aflatu acolo de siguru, ce s'a întemplat în castelu, acum înse o cuprinse o adeverata spaima.

În a treia di intră reacțiunea.

Rosanna avea durere de dinti, și Polly ascultă vaietele ei, că vaietele vîntului.

Acum o cuprinse o simțire durerósa; ea simțî instinctiv, că Ralf Fane în ór'a acea, în care i-a dechiaratu amórea, în acea a și parasit'o pentru totude-una.

Ea nu-lu iubiă. O bóre mica de vîntu ce vine, aduce în mișcare suprafața oceanului, — o fortuna înse, care s'gudue și adânculu aceluia, vine numai raru. Ea iubiă pe artistulu, că și cum iubiă pe Ivanhoe, Ernst Maltravers și consortii; eroulu romanului ei placutu, aparû acum în vietă, ântâile gentleman, carele i-a donatu atențiunea.

Dorulu ei eră sè fia o dama, Ralf Fane o putea face atare. Si de remânea elu fidelu, ea i donă ânim'a. Mai ântâiu firesce a fost numai superbi'a ei vulnerata, elu dede ocupațiune fantasiei și nu ânimei ei: perderea și umilint'a înse remasera totu înca asemenea. Eră însielata și superbi'a ei simțea adâncu ran'a.

— Asculta par că bate cineva! — dise Rosanna.

Ânim'a Pollyei batû repede.

În fine elu veni. Ea statu nemișcata.

Ulrich iesi din atelier și deschise usi'a.

În pragulu usiei statea o femeia cam betrâna cu o corfa în mâna. Eră Miss Hamper, económ'a din castelu.

Ea trebue sè scia, ce s'a întemplatu acolo, și Polly se asiedîa pe unu scaunu si-si radiemă capulu greu înderetu.

— Esti cam palidă, fiic'a mea, — începû Miss Hamper, — mi se pare că cresci pré repede. Léta ti-am adusu caisine și persece, sciu că-ti placu.

Polly multîmî fórté pentru fruptele frumóse, cari atātu de atragatoru rideau din corfa; ea înse nu simțea mai multu acea bucuria de ele, care ar fi simțit'o nainte cu vr'o câteva dîle.

— Si cum se afla domnimea? — întrebâ Ulrich, reîntors'a Lordulu Montalien?

— Nu a reîntorsu; cealalta noutate mare înse veti fi auditu deja.

— Noi n'am auditu nimicu, cu timpulu cestu uritu n'am mai iesitu afara din casa. Ce noutate ne aduci?

Ânim'a Pollyei tresari, punêndu acést'a întrebare; ea sciea, că despre Ralf Fane va fi acea.

— Apoi logodirea lui Ralf Fane cu Miss Hautton, — respunse económ'a si-si încrucisîa comodu mânilé; — eu sustînu acést'a de o casatoriă nenimerita, căci nepót'a unui conte se marita dupa unu artistu. Diana, firesce, nu e mai multu asiă de tinera, cum a fost, și Mr. Fane e unu domnu frumosu și placutu. Dar ce-mi pasa, famili'a consimțiesce și de

multu se așteptă petítulu. Logodn'a s'a eșcutatu marti sér'a.

Económ'a își atînti cu curiositate privirea spre Polly.

Óre sè fia venitu ea numai spre a aduce fruptele? În castelu nu eră secretu, că Mr. Fane iubiă pe Polly și Miss Hautton eră jalusa.

Fați'a palida a fetei remase neschimbata, ochii ei vîneti nu descoperira nimicu, Ralf Fane putea sè fia tocmai asiă de bine unu Juliu Caesar judecându dupa emoțiune, ce descoperiă fați'a Pollyei la scirea logodnei lui.

— Fi-va în graba cunun'ă? — întrebâ Rosanna.

— De siguru va fi abîă la primavéra. Ântâiu aștepta Mr. Fane reintornarea Lordulu Montalien spre a cere învoirea lui. Dara acea e numai o formalitate, căci mirés'a e destulu de betrâna spre a se resolvá însasi, și póte liberu dispune de sine și de cele trei mîi pundi zestre.

Trei mîi pundi de zestre! Si Polly cugetă, că o iubesc și se va bucurá de cele șapte sute pundi ale ei.

O simțire neconsolabila a pușinatătii ei o cuprinse apesându-o.

(Va urmă.)

Ce e nou ?

In camer'a deputatilor Ungariei se continua desbaterile asupra adresei la cuvîntulu de tron. Vorbiri mai însemnate au rostitu Tisza, ministrulu-presiedinte, carele a dîsu, că monarhi'a nevedîndu-se sigura din partea Germâniei și Italiei, n'a pututu începe resboiu de sine în contra Russiei, la Berlin înse pe cale diplomatica s'au facutu tóte cele posibile, că Russi'a singura sè nu domnésca asupra Orientulu întregu; de aceea Bosnia și Hertîegovina a trebuitu ocupate. Paul Hoffmann, carele dîse, că esistenți'a monarhiei nu este sigura, de când s'au înființiatu marele state naționale în jurulu monarhiei; déca n'am pututu oprî unitatea germâna și cea italiana, trebuiă celu pușinu sè punemu stavila invasiunilor Russiei spre Orientu. Deputatulu Szalay a vorbitu între multe altele pentru întroducerea republicei, afla constituțiunea actuala de falsa, va veni timpulu, când monarhulu se va retrage pentru a nu fi stavila în contra desvoltării națiunii.

Generalulu Stefanu Türri, duminéc'a în 17 nov., a tînutu o conferințiã despre cris'a orientale. Elu recomanda Ungariei înfratire cu popórele crestine din Orientu, pentru a scapá de invasiunea rusésca. Înfratirea cu turcii a fost totu-de-una și va remâné ilusiune desiérta.

Atentatu asupra regelui Italiei. Dumineca, în 17 nov., unu bucatariu cu numele Passamente, si-a redicatu cutitulu asupra regelui Umberto și ministrulu Cairolu pe o strada din Neapoli, și i-a vulneratu usioru. Ucigasiulu fu prinsu și arestatu numai de câtu.

Siuvaloff, ambassadorulu rusescu la curtea din Londra, în caletori'a s'a dela Livadia a venitu, precum se dîce, în misiune diplomatica la Pesta și Viena, unde a petrecutu câte-va dîle; de aici a plecatu la Paris și Berlin.

Parlamentul român e convocat pe 27 nov. la sesiune ordinară.

Limbagiul manusilor. Ce ingenioase sânt femeile! O fiica tinera, din clasa nobila engleza, a inventat un nou limbaj pentru bietii lovers (lauer-amoresati). Limbajul manusilor le da mijlocul d'a vorbi fara pericolu sub ochii guvernantelor seu a be-tranei domne de compania, de dorulu lor. *Da se dice lasandu se cada o manusia.* Mototolirea manusilor in man'a drepta va se dica *nu.* Deca voiescu a face se intielaga ca a devenitu indiferenta, desmanusieza pe jumetate man'a stanga. Pentru a arata dorintia d'a fi urmarita lovescu cu manusile umerulu stangu. *Nu te iubescu de locu,* se dice lovindu cu manusile incetu barbi'a. *Te urescu,* se dice intorcendu manusile pe dosu. *Asi dori se fia aproape de tine,* se dice netedindu incetu manusile. Pentru a intrebá deca este iubita, se desmanusieza man'a stanga, lasandu degetulu celu mare afara. Voindu se facea iubit'a declaratie: *Te iubescu,* lasa a-i cadé amendoue manusile de odata. *Baga de sema, suntenu observati* se dice intorcendu degetile. Superarea se areta lovindu cu manusile dosulu manei etc. etc. In acestu momentu nu esista in Londra nici o Young lady care se nu cunoasca acestu limbaj.

Noue mii fete de maritatu. Diarele din Alexandria si Cairo nu potu descrie indestulu pomp'a si multimea de omeni, care a fost la tîrgulu (bîlcîulu) de vera dela Tanta in Egiptulu de jos. Acesta s'a deschisu la inceputulu l. tr. Numerulu visitorilor, cari obicinuitu se aduna din tote partile Orientului, se urca in generalu dela o suta, pana la o suta cinci-dieci mii; dar anulu curentu acestu numeru este aproape jumetate milionu, intre care se afla cam trei sute mii femei. Aceste nu vinu atatu pentru a se bucura de placerile tîrgului, catu mai vîrtos pentru a ruga cerulu se le dea bucuria de a fi mame. In Tanta este ingropatu sântulu Mohamedanilor Sid Ahmed El-Bedawi († 1191) despre care se spune, ca asiá este de puternica in ceru rug'a lui, in catu ori carei femei sterpe i procura darulu de a fi mama. Ieta causa a numeroselor pelegrinaje. Dar acestu tîrgu mai atrage multimea si din alte cause. Aici se face si negociu cu sclave, de si pe sub ascunsu. Principii si magnatii din Africa nordica si centrala, din Asia si Turcia isi procura de aici odalisce pentru haremurile lor. Numerulu sclavelor, aduse in anulu acesta, se dice ca se urca la noué mii. („Resboiulu.“)

Furturi de giuvaeruri. Sânt câte-va dile, unu individuu sosí in Iasi. Vêrst'a lui pareá ca de 45—50 ani, balanu la fačia si încependu a insurá, bine îmbracatu, cu manieri placute si vorbindu mai multe limbi. Elu luá in chiria dela dn'a Arghiropol, strad'a Rusésca, doué camere. Aceste încaperi comunicau prin o usia cu alta camera. Necunoscutulu chirasíu asiedia unu dulapu mare in dreptulu usiei, in fundulu acestui dulapu facu o spatura pe care o mascá lipind'o cu hártia in culórea dulapului. Mercurea trecuta individulu nostru intrá in magasi'a dlui Nathanson giuvaergiu, strad'a Lapusnénu, si tîrgui obiecte pentru sum'a de 70 galbeni, apoi propuse se i se dea unu baetu care se-i duca lucrurile cumperate acasa si se-i

platésca totu-odata. Sosindu la elu, cumperatorulu elegantu, dupa ce mai privi odata cu amenutíme cutiile cu giuvaeruri, deschise dulapulu, le puse inauntru si scóse o cutia de carton sigilata spuindu baetului ca in ea se afla moneda de hártia in valóre de atáta . . . lasá cutia pe mésa naintea baiatului si i dice ca nu-i ajunge vr'o 200 franci, dar ca baiatulu se áştepte pâna ce elu va aduce din camer'a de alaturéa sum'a spre a-i achita. Esíndu apoi din camera unde áşteptá baiatulu, furulu trece in camer'a vecina, deschide încetistoru usia, sparge hártia, ia giuvaerurile si se face neveditu.

Minunea mecanismului. Din Paris se scrie: In departamentulu césornicarilor francesi o minune a mecanismului atrage atenti'a privitorilor: Unu césornicu de parete. D'asupra césornicului se afla unu micu scamatoru in portu orientalu; elu siede inapoi'a unei mese. La drépt'a lui se afla trei clopotiei de argintu, asiediate pe unu taleru. Césorniculu bate, scamatorulu se ridica si începe a gesticulá cu mânele ca si cum ar voi se atraga atenti'a publicului. Radica unu clopotielu, ílu areta golu publicului, ia si pe celu altu clopotielu si le pune pe mésa unulu lánnga altulu. Numai de catu radica clopotielele si sub fia-care se afla câte unu ou de auru, cari pieru si ier se arata. Acum amendoue óuele sânt sub unu clopotielu, acum din cele doué óue s'au facutu trei si patru. Ia si p'alu treilea clopotielu, ílu scutura pe mésa, ílu radica apoi si sub elu se vede unu glontiu de bronzu. Glontíulu se sparge si din elu se radica o paseruca, atatu de lunga ca unu degetaru, si síuera unu micu cântecu. In acelasi minutu minunea a peritu; micu scamatoru, face unu complimentu si se asiedia cu demnitate pe scaunu.

F e l i u r i t e.

Unu tunu nou. Unu nou tunu, inventatu de sir William Armstrong, a fost supusu la o serie de esperientie la Woolwich, si rezultatulu lor, deca va fi confirmatu prin noué probe, promite a mari in modu simtitoru serviciile ce artileri'a este destinata a da. Sir William Armstrong, renumitulu fabricantu de tunuri englezu, observandu dificultatea de a misca tunurile ordinare de campania de locurile muntóse, s'a pusu la lucru spre a remedia acestu inconvenientu, si a imaginatu unu tunu, care macar ca are o fortia mai mare de munte, se transporta mai usóru in regiunile pline de obstacole. Scopulu a fost atinsu prin mijloculu unui tunu articulatu, adeca compusu din trei parti ce se potu siurubui si desíurubui dupa vóintia. Fia-care bucata se póte lesne transporta pe spatelul unui catáru; siurubuite împreuna, cele trei parti constituiescu unu tunu cu bataie mare aproape asemenea cu a tunurilor de campania, si se asigura ca încheiaturile sânt atatu de bine închise, in catu gazurile nu potu de locu esí prin ele. Primele esperientie paru a fi demonstratu acestu faptu; nu mai remáne de catu a-lu face se fia confirmatu prin noué încercári. Deca prob'a astfel completata va realisa sperantiele concepute, armat'a engleza va avé in fine o piesa de munte acarei trebuintia se simtiea fórte multu.